

Stanowisko nr 37/4/2024
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach
z dnia 23 lipca 2024 r.
w sprawie
pilnych rozwiązań poprawiających sytuację ciepłownictwa

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach, na wniosek strony samorządowej podjęła tematykę z zakresu ciepłownictwa.

Po przeanalizowaniu problematyki z udziałem przedstawicieli podmiotów branży ciepłowniczej oraz ekspertów stron wchodzących w skład WRDS, Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach podejmuje stanowisko w sprawie konieczności wprowadzenia następujących rozwiązań:

1. Podejmowanie inwestycji oraz wprowadzenie programów rozwojowych w zakresie nowych technologii i instalacji do sekwestracji CO₂ (CCS) z wykorzystaniem środków unijnych i krajowych, aby ograniczyć emisję przy jednoczesnym dalszym wykorzystaniu paliw kopalnych. W opinii WRDS w Katowicach, koniecznym jest wprowadzenie takiego rozwiązania, ze względu na strukturę kosztów wytwarzania energii cieplnej, jak również brak obiektywnej możliwości odejścia przez sektor w najbliższej przyszłości od produkcji ciepła opartej o paliwa kopalne.
2. Dokonanie pilnych zmian legislacyjnych, zgodnie z którymi sekwestracja CO₂ z instalacji emisyjnych spowoduje zmniejszenie opłat za emisję.
3. Wprowadzenie regulacji, zgodnie z którymi koszt inwestycji w instalacje ograniczające emisję CO₂ może pomniejszać opłaty za samą emisję.
4. Zmiana systemu ustalania i zatwierdzania taryf za ciepło dla firm wytwarzających ciepło (w szczególności w kogeneracji), w taki sposób, aby pokrywały one koszt ich produkcji. Kontynuowanie sytuacji, w której taryfa za ciepło dla firm wytwarzających ciepło (w szczególności w kogeneracji) nie pokrywa kosztów produkcji, może doprowadzić do upadku tych firm i stanowi poważne zagrożenie dla stabilności dostaw ciepła systemowego dla jego odbiorców (ponad 50% społeczeństwa).
5. Wypracowanie i wprowadzenie działań ostonowych dla odbiorców ciepła ograniczających ryzyko ubóstwa energetycznego w sytuacji wzrostu cen ciepła.
6. Określenie maksymalnego czasu trwania postępowania o zatwierdzenie (aktualizację) taryfy przez Urząd Regulacji Energetyki (URE), aby proces ten w jak największym stopniu nadążał za dynamicznymi zmianami na rynku.
7. Dokonanie pilnych zmian w zakresie przepisów regulujących sposób karania podmiotów, które nie dokonały rozliczenia uprawnień do emisji w ustawowym terminie, tak aby organ administracyjny nakładający karę mógł stosować w tym zakresie odpowiednie dyrektywy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej (jak choćby art. 189 d k.p.a.), tak aby zapewnić przestrzeganie wynikającej zarówno z Konstytucji RP, jak i prawa europejskiego zasady proporcjonalności.

8. W celu wypełnienia wymogów dyrektywy EED w zakresie definicji efektywnego systemu ciepłowniczego, w szczególności od 2035 r. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach za potrzebne uznaje:
- terminowe wdrożenie do krajowych ram prawnych przepisów dyrektywy EED w zakresie definicji efektywnego systemu ciepłowniczego (oraz zagadnień powiązanych) i uwzględnienie w tym procesie rekomendacji zgłoszonych przez sektor ciepłownictwa systemowego (zostały wskazane np. przez PTEZ w raporcie pn.: „Ocena wpływu rozstrzygnięć unijnego pakietu „Fit for 55” na transformację sektora ciepłownictwa systemowego w Polsce” <https://ptez.pl/raporty/ocena-wplywu-rozstrzygniec-unijnego-pakietu-fit-for-55-na-transformacje-sektora-cieplownictwa-systemowego-w-polsce/>);
 - wprowadzenie na szczeblu krajowym przepisu dopuszczającego możliwość uznania ciepła wytworzonego w kotłach elektrodowych z energii elektrycznej z OZE jako ciepła z OZE, na potrzeby spełnienia definicji efektywnego systemu ciepłowniczego.
9. Wsparcie dla różnych technologii produkcji ciepła tj. Power to Heat (kotły elektrodowe), pompy ciepła, kogeneracja, w szczególności:
- rozszerzenie zakresu programów wsparcia inwestycyjnego (np. ze środków Funduszu Modernizacyjnego) o projekty dotyczące budowy kotłów elektrodowych, pracujących na potrzeby systemów ciepłowniczych;
 - wprowadzenie mechanizmu wsparcia operacyjnego dla rozwoju technologii Power to Heat w ciepłownictwie (mechanizm pod względem sposobu funkcjonowania mógłby przypominać system wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji).
10. Przyjęcie regulacji prawnej w zakresie kalkulacji taryf dla ciepła ze źródeł OZE, zarówno będących jak i niebędących jednostkami kogeneracji, pozwalającej na pełny zwrot z zaangażowanego kapitału.
11. Wsparcie dla właścicieli budynków wielorodzinnych w zakresie budowy instalacji wewnętrznych umożliwiające przyłączenie do sieci ciepłowniczej.
Opracowanie i wdrożenie kompleksowego programu dofinansowania inwestycji w zakresie budowy wewnętrznych instalacji odbiorczych (przede wszystkim dla gmin, spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, odbiorców indywidualnych) w budynkach wielolokalowych, celem przyłączenia budynków do sieci ciepłowniczej, ze szczególnym uwzględnieniem ustanowienia programu wsparcia dla rozwoju c.w.u. w obiektach.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach

Jacek Zając